

Tillsynsenheten
Marianne Runhage
010-240 50 84
marianne.runhage@msb.se

Marknadskontroll av gasolgrillar 2014

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, genomförde under sommaren 2014 marknadskontroll av gasolgrillar i butik. CE-märkning, teknisk information och varningstexter på gasolgrillar kontrollerades. Ungefär hälften av gasolgrillarnas emballage kontrollerades vad gäller varningar och upplysningar. Tillhörande dokument kontrollerades också för en handfull av gasolgrillarna.

Under insatsen kontrollerades 24 gasolgrillar, elva av dem med emballage. Det fanns brister, hos 22 stycken eller 92 %, antingen i märkning, påskrifter och varningstext på grillen eller i varningar och upplysningar på emballaget.

Det vanligaste felet var att inte ha skrivit ut gastyp på svenska, bristen fanns på 18 produkter. Andra fel, som fanns på 12 produkter, var brister i CE-märkningen eller att varningstexter var felplacerade eller saknades på grillarna. Två emballage hade felaktigt uppgivet anslutningstryck. En gasolgrill saknade CE-märkning.

Brister korrigerades i huvudsak frivilligt. Produkten som saknade CE-märkning fick ett förbud mot försäljning tills den var försedd med korrekt märkning.

Inledning

Idag finns en önskan att laga mat ute och gasolgrillar är en vanlig konsumentprodukt. Stora utekök exponeras i butiker som riktar sig till allmänheten. Produkter med lägre pris erbjuds också vilket gör att användarna kan förväntas bli fler för varje säsong.

Gasol är en brandfarlig gas och måste hanteras därefter. Gasolgrillar omfattas av EU-regler för både konstruktion, märkning och information till användaren. En korrekt utformning är förutsättningen för en säker användning. Sedan måste naturligtvis brukaren följa instruktionerna.

När en myndighet jämför utformningen av en produkt med krav i lagstiftning utförs marknadskontroll. Brister kan upptäckas med olika metoder: okulär kontroll, dokumentkontroll eller teknisk provning. Syftet med marknadskontroll är att finna produkter som inte uppfyller reglerna.

Myndigheten ska då agera så att felaktiga produkter korrigeras eller stoppas. Om en produkt visat sig vara riktigt farlig kan den behöva kallas tillbaka från köparen.

Marknadskontroll av gasolgrillar

Under sommaren 2014 genomförde Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, marknadskontroll av gasolgrillar. MSB valde att kontrollera CE-märkning, teknisk information och varningstexter på gasolgrillar som exponerades för försäljning i butik. Kontrollen skulle omfatta att samtliga märkningar och påskrifter fanns, hade korrekt innehåll och korrekt utformning. Varningar skulle dessutom vara placerade så att användaren kunde uppmärksamma texten vid grillning. Även kontroll av dokument skulle ingå. Avgörande för inriktningen var att det är uppgifter som

- behövs för säker användning,
- visar att tillverkaren har gjort de kontroller som ska göras,
- skriftligt intygar att kontroller har utförts på grillarna.

CE-märkningen av gasolgrillen är noggrant reglerad. Grillmodellen ska vara kontrollerad av ett särskilt oberoende kontrollorgan. Tillverkaren ska dessutom ha ett system för kontroll av de gasolgrillar som tillverkas. Att dessa kontroller har genomförts intygas genom dokument. Kontrollorganet utfärdar ett intyg som gäller konstruktion och utformning och tillverkaren utfärdar ett annat som gäller produktionen. Det används dock olika gasblandningar och gstryck i olika delar av Europa och gasolgrillen måste kunna användas i det land den ska säljas till. Uppgifter på grill och emballage som säljs i Sverige måste därför visa att just denna grill är avsedd för svenska förhållanden. Uppgifterna ska uttryckas på svenska.

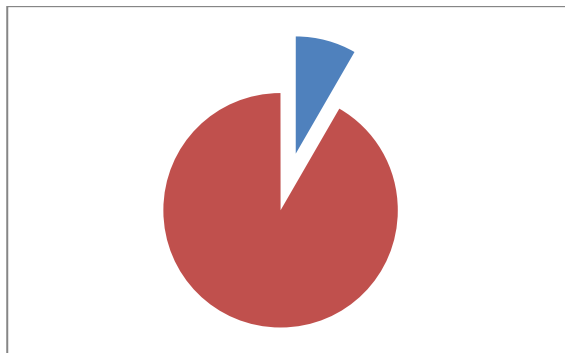
Det är den som tillverkar produkten som har ansvaret för att den är korrekt. Det gäller både konstruktion och annan utformning, och visas genom CE-märkningen. När tillverkaren finns utanför Europa övertar importören ansvaret för att se till att produkten är korrekt när den kommer hit. Butiken har också ett ansvar. Man ska göra en bedömning av att produkterna som ska säljas verkar uppfylla reglerna och är säkra. Märkning, påskrifter och varningar är ett bra underlag för bedömning.

MSB kontrollerade gasolgrillar i en handfull butiker. Sammanlagt kontrollerades 24 grillmodeller av åtta olika märken och de emballage som kunde påträffas. Såväl grillar som emballage fotograferades och bedömdes. Efter den okulära genomgången kontrollerades också dokument för sex av de 24 gasolgrillarna.

Resultat och funna brister

Endast 2 av 24 gasolgrillar med emballage, 8 %, klarade sig utan anmärkning. Övriga 22 produkter, 92 %, hade brister i den märkning och de påskrifter som ska finnas. Men fördelningen var ojämn. 20 % av gasolgrillarna, 5 stycken av

24, var utan anmärkningar medan samtliga 11 emballage, 100 %, hade något fel. De två produkter som klarade sig helt utan anmärkning var grillar där emballaget inte kontrollerades. Tre andra gasolgrillar klarade sig också utan anmärkning men hade brister i utformning av emballaget.

Figur 1 Andel gasolgrillar med emballage utan upptäckta brister. Två gasolgrillar, av 24 kontrollerade, undgick anmärkningar.

Det vanligaste felet var att inte ha skrivit ut gastypen på svenska, det ska stå "gasol". Bristen fanns på 18 av de 22 produkterna (80 %) och tio grillar och/eller emballage hade endast det felet. Men över hälften av produkterna, 55 % eller 12 produkter, hade andra brister knutna till märkning och varningstexter. Varningstexterna kunde till exempel finnas bakpå grillen eller saknas helt. Emballage hade i två fall fel uppgift om anslutningstryck och på sex av gasolgrillarna fanns brister i CE-märkningen. En gasolgrill saknade helt CE-märkning och information, och då får den inte alls finnas till försäljning. Då finns ingenting som intygar att den på något sätt är kontrollerad och inte är farlig.

Vid denna marknadskontroll var alla grillar tillverkade utanför Europa. Importören av respektive gasolgrill kontaktades när denne fanns i Sverige, i annat fall kontaktades distributören, det vill säga butiken.

Nästan alla brister korrigerades frivilligt av respektive importör, även om de fanns utanför Sverige. När det gällde den gasolgrill som saknade CE-märkning fattade MSB genast ett tvingande beslut. Inga gasolgrillar av denna modell får säljas förrän de har korrekt märkning, information och varningstext.

Dokumentkontrollen ledde inte till några anmärkningar.

Slutsatser

En mycket hög andel av de kontrollerade gasolgrillarna, inklusive emballage, hade brister. Det gällde 22 av 24 kontrollerade, eller 92 %. Fem grillar klarade sig utan anmärkning, 20 %, medan samtliga emballage var bristfälliga. Av detta kan man ändå inte dra några säkra slutsatser. Kanske känner inte tillverkaren, eller importören, till detaljerna i de regler som finns. Kanske saknar båda en effektiv kontroll av produkterna innan de skickas till butiken.

Resultatet tyder på att butikerna kanske heller inte känner till detaljerna i reglerna om märkning och information. Butikerna kan också sakna kunskap

om sitt ansvar. Det kan också finnas andra skäl till att bedömningen av produkterna inte görs.

Information om reglerna kan vara ett sätt att komma tillrätta med bristerna. Fortsatt marknadskontroll är därför viktig.